

Arkivsak-dok. 19/06680-1
Saksbehandler Maren Alvheim Aabak

Saksgang Møtedato
Hovedutvalg miljø, samferdsel og tekniske tjenester 05.12.2019

Saksframlegg

Forslag til ny forskrift om vann- og avløpsgebyr, Kristiansund kommune - førstegangsbehandling

Kommunedirektørens/Rådmannens innstilling:

Hovedutvalg for miljø, samferdsel og teknisk tjenester vedtar å sende forslag til ny «Forskrift om vann- og avløpsgebyr, Kristiansund kommune» til høring og offentlig ettersyn i tiden frem til 20. august 2020.

Saksopplysninger

Denne saken gjelder å erstatte eksisterende VA-forskrift fra 2014 med en ny og oppdatert forskrift. Som i tidligere forskrift gjelder det bestemmelser for beregning og innbetaling av gebyrer for betaling av vann- og avløpstjenester fra kommunen.

Rammene for kommunale vann- og avløpsgebyr fastsettes i kommunal forskrift. Fra 2012 er kommunens adgang til å kreve inn vann- og avløpsgebyrer hjemlet i «lov om kommunale vass- og avløpsanlegg». Forurensningsforskriften fra 2004 fastsetter de ooverordnede rammene for gebyrene og hovedreglene om utregning og innkreving.

Hvorfor ny VA-forskrift?

Alle kommuner som nylig er dannet (og måtte ha felles forskrift for den nye kommunen), samt mange eksisterende kommuner har fått utarbeidet ny lokal VA-forskrift. Det var basert på seneste norm på området med innretting og bestemmelser for å sikre mer rettferdig betaling for VA-tjenestene. Eksisterende VA-forskrift fra 2014 viser seg å være passe' sammenlignet med ny VA-forskrift der den er innført, det er behov for flere oppdateringer og endringer.

Bakgrunnen for utarbeidelse av ny forskrift er først og fremst hensynet til å få en mer rettferdig fordeling av gebyrene. Innenfor eksisterende forskrift ble det handlingsrommet som fantes, utnyttet ved fastsettingen av VA-gebyrene for 2020 ved endring av omregningsfaktor fra 1,5 til 1,2. Det ga bedre balanse mellom boliger med og uten vannmåler, men til også til noe økt betaling fra større forretning og lagerbygg, som ikke var så heldig for denne type bebyggelse.

Etter bystyrevedtak 7.05.19 er det en målsetting i Kristiansund om å holde nivået på VA-gebyrene på snittet i kommunegruppe 13. For at sammenligningen skal være mest mulig lik, er det ønskelig at det blir lik måte å innrette betaling for VA-tjenestene i Kristiansund etter ny norm slik som andre steder.

Forslag til ny VA-forskrift er altså utformet i tråd med gjengs norm. Den er blant annet svært lik ny VA-forskrift i Averøy, som trådte i kraft 01.01.2020.

Det viktigste siktemålet med ny forskrift er som nevnt å få en mer rettferdig betaling for abonnentene. Det bør bli jevnere betaling mellom ulike kategorier boliger. Også de som har utskilt leilighet for utleie med egen inngang etc. vil med forslaget inngå i betalingsgrunnlaget her som andre steder. Tilsvarende er for øvrig gjort i betalingsgrunnlaget i ny forskrift på renovasjon.

Innenfor forretningsbygg, lager og hotell er det nå vel høy betaling da mye av virksomheten der bruker lite vann. Det rettes på i ny forskrift. I vedlegg 1 er det beskrevet hvordan ny betaling skal skje, og det viser reduksjon i betalingen for de større byggene i denne gruppen.

Eksisterende VA-forskrift pålegger vannmåler for alle som bygger bolig og næringseiendommer. Slik har det vært siden 1994, men fortsatt har svært mange hus før 1994 såkalt stipulert forbruk. For disse er det en frivillig sak å montere vannmåler. Selv om man hele tiden har oppfordret og pekt på at det vil være lønnsomt med vannmåler for hus fra før 1994, har lite skjedd. Fortsatt er det ca 5.500 boliger uten vannmåler, det 75 % av alle bolighus. I ny forskrift gis det hjemmel for å pålegge vannmåler også for eldre hus. Vannmåler kan da innføres i større grad enn før, men det vil ta tid, mange år, å gjennomføre gitt det store antallet uten måler.

Ny VA-forskrift medfører flere endringer i forhold til eksisterende forskrift. I følgebrevet til ny forskrift er det foretatt en systematisk gjennomgåelse og sammenligning på hvordan ny forskrift slår ut grupper av abonnenter. Følgebrevet og tekst i ny forskrift bør leses nøye. Det er viktig i forbindelse med høringen at alle som har synspunkter til forslaget sender dette skriftlig til kommunen. Alt kommer inn fra høringen vil bli grundig vurdert og kommentert før saken med endringer, som kan bli aktuelt å ta inn, forberedes og fremmes til ny behandling.

Rådmannens vurdering

Rådmannen kan slutte seg til at det tas sikte på ny VA-forskrift. Hvilke tilpasninger som kan bli aktuelt etter høringen i endelig forskrift, vil man komme tilbake til ved sluttbehandlingen av saken.

Rådmannen kan ikke se at Kristiansund skal ha en mindre oppdatert VA-forskrift enn kommuner man ellers kan sammenligne med. Imidlertid vil en ny forskrift medføre flere endringer mellom de ulike grupper bebyggelse og brukerkategorier. I følgebrevet til forskriften er det gitt eksempler på hva dette kan dreie seg om. Tall gitt i følgebrevet må oppfattes som veiledende. Ved beregning av nye VA-gebyr blir det lagt frem endelige tall.

Siden VA-virksomheten drives etter selvkost, vil økonomien før og etter ny VA-forskrift være uendret samlet sett. Verken drift eller investeringer vil da bli påvirket. Nøkkeltall på VA som rapporteres til SSB vil bli mer sammenlignbare og representative i forhold til kommunegruppe 13 enn med dagens forskrift.

Rådmannen mener ellers det er viktig at VA-virksomheten drives på en rasjonell og effektiv måte, og at VA-gebyrene må være forutsigbare for innbyggere og næringsliv. Selv om det vil bli en del endringer av betaling i det planlagte omstillingsåret 2021, vil det fra 2022 og utover bli jevn/stabil prisutvikling for VA-gebyrene og forutsetningsvis på linje med gjennomsnittlig økning i kommunegruppe 13.

Siktemålet er at ny VA-forskrift skal være gjeldende fra 01.01.2021, men det tas forbehold om det trengs ytterligere behandlingstid etter at resultatene fra høringen foreligger.

Klima- og miljømessige forhold

Ny VA-forskrift vil stimulere til at de enkelte abonnenter blir mer bevisst sitt forbruk på VA enn i dag, i hvert fall hos de som har vannmåler og lettest kan følge med på forbruket. Forventet redusert vannforbruk og dermed redusert avløp, vil lette samlet belastning av driften på VA, hvilket er positivt for innbyggerne og klima/miljø.

Informasjon og medvirkning

Siden forslaget skal ut på et lengre offentlig ettersyn og høring, vil alle interesserte og berørt ha mulighet for å sette seg inn i saken og delta med uttalelser og innspill.

Vedlegg

Kristiansund - Følgerev VA-forskrift
Kristiansund - VA-forskrift